

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Onur Düşünmez
Hakkari Milletvekili

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 89. Maddesinde yapılan değişiklik ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirmesine Dair Yönetmelik 29/12/2020 tarihinde 31349 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikle oluşturulan İdare ve Gözlem Kurulları ile 6 aylık periyotlarda mahpusun iyi halli olup olmadığını değerlendirmektedir. Söz konusu kurullar mahpusların tahliye edilip edilmeyeceğine karar veren paralel bir mahkeme gibi hareket etmektedirler. Çoğu mahpus hakkında tahliye tarihlerine kadar iyi halli iken tahliye tarihinden hemen önce yapılan değerlendirmede “iyi halli değildir” şeklinde karar verilerek, kişi özgürlüğü ve güvenliğini doğrudan etkileyen “iyi halli” kavramı bu haliyle hapishane yetkililerinin keyfi kararlarına bırakılmış durumdadır. İGK'ler, yüksek elektrik faturası (mahpuslar ücretlerini kendileri ödemektedirler), aileden birinin tutuklu olması, açık ve kapalı ziyaret yapma sıklığı, imamla görüşmeme, okuma-yazma bilememek, arama sırasında gardiyanlara yardım etmeme, Kürtçe türkü söyleme, pişman olmama, on yıl önceki disiplin cezası, toplumla bütünleşmeye hazır olmama, çıplak aramaya karşı çıkma, hak ihlallerine karşı açlık grevi yapma, fazla dilekçe verme gibi keyfi, subjektif ve hukuki bir dayanağı bulunmayan sözde gerekçelerle mahpusların tahliyeleri keyfi bir şekilde ertelenebilmektedir. 2021 yılının başından bu yana yüzlerce mahpusun tahliyesi birden fazla kez 6'şar ay ve 3'er aylık periyotlarla engellenmiştir. Bu hukuksuz uygulamalardan biri Yozgat 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde bulunan mahpus Hakan Abi'ye uygulanmıştır. Mahpus Abi'nin tahliyesi, ilk olarak Aralık 2022'de 3 ay süreyle uzatılmıştır. Aralık 2022'den bu yana sistematik hale gelen tahliye engeli, bir kez daha 6 ay

süreyle uzatılarak tahliyesi, “pişman olmadığı” gerekçesiyle 15 ayda 5 kez engellenmiştir. İnfaz süresini tamamladığı halde tahliye edilmeyen Abi’ye uygulanan haksız hukuksuz uygulamaya son verilmelidir.

Bu bağlamda;

- 1) Yozgat 1 No’lu T Tipi Cezaevinde bulunan Hakan Abi, hakkında verilen disiplin cezalarının infazını tamamladığı halde neden tahliye edilmemektedir?
- 2) Hakan Abi’ye pişmanlık dayatmasının yapılması ve bu dayatmanın karşılık bulmaması sonucunda kendisine yönelik haksız uygulamalarda bulunulmasının hukuktaki dayanağı nedir?
- 3) İdare ve Gözlem Kurullarının verdikleri kararlarda keyfiyete yönelimlerinin olup olmadığı Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir?
- 4) Hakan Abi örneğinde olduğu gibi mahpusların tahliyesine müsaade etmeyen sorumlular hakkında idari ve adli soruşturma başlatılmış ya da başlatılacak mıdır?
- 5) İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarına dair Bakanlığınıza kaç şikayet başvurusu yapılmıştır? Bu şikayetler Bakanlığınızca nasıl sonuçlandırılmıştır?
- 6) İdare ve Gözlem Kurullarının menfi kararları sebebiyle, infaz koşulları gerçekleştiği halde cezaevlerinde tutulan mahpus sayısı nedir? Suç tiplerine göre dağılımları ne şekildedir?